

דיאל פרידמן • מנופול דתי

ילדי העובדים הזרים, או: מיהו יהודי

התוצאה האבסורדית היא שמפתח הכניסה לישראל נתון בידי מספר עצום של רבנים הפוזרים ברחבי תבל, חלקם כופרים בציונות ומתנגדים לה, ואילו מדינת ישראל החילונית נותרה ללא כל מנגנון מקביל ועצמאי משלה.

ראוי לזכור שלא היה כל קושי בקליטת ילדי העובדים הזרים אילו עברו הליך של גיוור, ואם היה זה גיוור אורתודוקסי אפילו ש"ס לא הייתה מתנגדת לכך. מובן שהיו מתעוררות שאלות הלכתיות, כגון מאיזה גיל ניתן לגייס. אולם הקושי העיקרי היה נעוץ בכך שהמתגייסים היו גדרשים לקיים את מצוות הרת, כלומר להיות יהודים דתיים.

המוגופול שניתן לגורמים דתיים על הכניסה לעם היהודי מהווה אחד הגורמים לערעור המאזן בין חילוניים לדתיים בישראל. הדתיים חותרים לגייס רק את אלה שיצטרפו לשורותיהם, ואילו לחוגים החילוניים חסר המנגנון החינוכי הדרוש לקליטת זרים לשורותיהם. הזרם החילוני כיהדות הוא המרכזי והחשוב ביותר בישראל. אולם בעולם האבסורדיים הקיים בארץ, זהו הזרם היחיד שהכניסה אליו חסומה.

מה שגוררש הוא הכרה בקיום הליך חילוני של הצטרפות לעם היהודי בישראל. בעיני מן הראוי לקלוט את מי שחפץ להצטרף אלינו ועומד בתנאים שמאמינים, דוגמת ידיעת השפה העברית, הכרת המסורת של עמנו, היעדר עבר פלילי ובעיקר יכולת לתרום ונכונות להשתלב ולשאת בנטל (למשל, שירות צה"ל). זוהי דרך המלך וההמסלול הראוי לקליטת ילדי העובדים הזרים שלמרו בבתי-ספר ממלכתיים בישראל, והחפצים לחיות עמנו כסובג וברע. כך התקבלה אצלנו רות המואביה, וכך ראוי שיתקבלו גם הם.

יש לנכד את ממשלת ישראל ואת שר הפנים רון בר-און על ההחלטה הצורקת וההגיונית להקנות מעמד של תושבי קבע לילדי עובדים זרים, שבאו אלינו כשגילם פחות מ-14 שנה, הרובים עברית והדושה לפחות שש שנים בארץ. החלטה ראויה זו הייתה מלווה בהכרה, שלא לומר התנצלות, שמדובר בקבוצה לא גדולה, וכי הדבר לא ישנה את אופיה היהודי של המדינה.

ההבהרה מיותרת, ובעיני יש להצטער על כך שמדובר בקבוצה קטנה בלבד. שינוי המצב הדמוגרפי בעקבות צעד זה הוא רק לטובה, והלוואי שהיה מדובר במספר גדול יותר. העם היהודי איננו גועני. הוא היה תמיד פתוח לקליטת בני עמים אחרים. כך נקלטה רות המואביה, אם סבתו של דוד המלך. אך למ החל מתקופת בית שני הוקנה לגיוור צביון דתי, וכיום מותנה הגיוור האורתודוקסי בכך שהגוף הדתי המגייס ישתכנע בכך שהמתגייס יקיים את מצוות הרת ויצטרף לציבור שומרי המצוות.

עם זאת, קיימים כידוע זרמים שונים ביהדות, הכוללים את הקונסרבטיבים והרפורמים, ולכל אחד מאלה הליכי גיוור משלו. מדינת ישראל מצווה להיכיר בכל הגיורים הללו, ואכן כך דובר במציאות, לפחות כאשר הגיוור נעשה בחו"ל. אולם כל זרם חרדי פשוט כמובן לנהוג לפי השקפתו, ומובן שהזרם האורתודוקסי איננו חייב להכיר בתוקפו של הגיוור הרפורמי.

כל הגיורים הללו הם דתיים, אך יש לכולם משמעות עמוקה לגבי מדינת ישראל. כל אחד מהם מקנה למתגייס כרטיס כניסה לישראל בצירוף שלל הדרכות הנלוות לכך, לרבות זכות לתושבות ואזרחות. אולם למרבה התדהמה אין למדינת ישראל החילונית הליך עצמאי המאפשר הצטרפות לשורותיה.